

Raadsinformatiebrief

Onderwerp	: Tussentijdse rapportage realisatie begroting 2015	
Aanleiding	: Artikel 6 lid 5 van de Financiële verordening 2015	
Datum	: 27 januari 2016	
Doel	: Het ter kennisname verstrekken van informatie	
Portefeuillehouder	: P.J. Verheij (078) 770 6003	p.j.verheij@alblasserdam.nl
Primaathouder	: D. van der Graaf (078) 770 6048	d.vander.graaf@alblasserdam.nl

Inleiding

In de financiële verordening 2015 is in artikel 6 een bepaling opgenomen dat het college overweegt, op grond van de actieve informatieplicht, om uiterlijk voor 1 februari in het jaar volgend op het begrotingsjaar de raad te informeren over relevante afwijkingen ten opzichte van de door de raad vastgestelde budgetten op programmaniveau en/of investeringskredieten, die in de jaarrekening over het begrotingsjaar zullen worden verantwoord.

In deze raadsinformatiebrief worden geen begrotingswijzigingen voor 2015 voorgesteld. Begrotingswijzigingen moeten uiterlijk in het begrotingsjaar zelf worden vastgesteld. In deze raadsinformatiebrief wordt geen prognose gegeven van het jaarresultaat 2015.

De gemeenteraad wordt in deze rapportage geïnformeerd over de volgende relevante afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijziging (na 2^e bestuursrapportage 2015):

- Afwijkingen relevant in het kader van begrotingsrechtmatigheid;
- Overige relevante afwijkingen.

Afwijkingen relevant in het kader van begrotingsrechtmatigheid

Begrotingsoverschrijdingen zijn onrechtmatig, maar niet in alle gevallen hoeft een begrotingsoverschrijding door de accountant te worden meegewogen in het oordeel over rechtmatigheid. Voor de afsluitende oordeelsvorming is van belang in hoeverre een begrotingsoverschrijding past binnen het door de raad geformuleerde beleid en/of wordt gecompenseerd door aan de lasten gerelateerde hogere inkomsten en/of de raad tijdig is geïnformeerd. Begrotingsoverschrijdingen worden getoetst aan de door de raad vastgestelde uitgangspunten voor begrotingsafwijkingen (bijlage 2 bij het controleprotocol).

Budgetten op programmaniveau

Onderstaand zijn per programma de begrote lasten na wijziging opgenomen voor het jaar 2015 na de 2^e bestuursrapportage 2015. De begroting 2015 na wijziging sluit met een voordelig geraamd resultaat van € 229.000.

Programma	Begrote lasten	Begrote baten	Saldo -/- = nadelig
Bedragen x € 1.000			
Samenleven in Alblasserdam	23.181	4.077	-/- 19.104
Actief in Alblasserdam	5.181	1.650	-/- 3.532
(Be)leef in Alblasserdam	13.129	6.457	-/- 6.672
Besturen in Alblasserdam	3.368	776	-/- 2.592
Solide financieel beleid	393	30.464	30.071
Saldo baten en lasten	45.252	43.424	-/- 1.828
Mutaties reserves	549	2.606	2.057
Geraamd resultaat 2^e	45.801	46.030	229

Het college verwacht op grond van de huidige inzichten op één of meerdere programma's een mogelijke overschrijding van het door de raad vastgestelde budget, waarvoor geen begrotingswijziging meer kan worden voorgelegd aan de raad. In de jaarrekening legt het college definitief verantwoording over begrotingsrechtmatigheid.

Programma Samenleven in Alblasserdam

Uw raad is in de raadsinformatiebrief van 13 oktober 2015 geïnformeerd over het besluit over opvang van vluchtelingen in Alblasserdam. Het college heeft een eerste werkbudget van € 10.000 gereserveerd vanuit de post onvoorzien en heeft aangegeven dat rekening wordt gehouden met aanvullende kosten. Met het COA en de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid is overleg gevoerd over vergoeding van (een deel) de kosten. In de raadsinformatiebrief van 8 januari 2016 is uw raad geïnformeerd het besluit van het COA om met terugwerkende kracht de kosten tot een bedrag van € 100 per vluchteling per nacht te vergoeden en het besluit van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid tot verevening van de kosten voor crisishulpverlening in 2015. Op basis van deze afspraken verwachten wij vooralsnog dat de netto kosten (= gemaakte kosten minus direct gerelateerde vergoedingen) voor Alblasserdam maximaal € 50.000 bedragen. Wij zijn er op dat moment van uit gegaan dat de BTW volledig compensabel zal zijn, dat medische kosten voor rekening van het COA zijn en dat ook de kosten van de Sociale Dienst Drechtsteden (SDD) bij de SDD worden verevend. In de jaarrekening moeten de kosten en direct gerelateerde opbrengsten 'bruto' worden verantwoord. De werkelijke bruto kosten zijn hoger dan het budget van € 10.000 uit onvoorzien. Het college verwacht dat hierdoor de totale lasten op het programma Samenleven in Alblasserdam zal worden overschreden. In jaarrekening 2015 zal definitief verantwoording worden afgelegd over kosten en direct gerelateerde vergoedingen voor de vluchtelingenopvang.

In de raadsinformatiebrief 'Brief van de Service Organisatie Jeugd' d.d. 22 oktober 2015 is uw raad geïnformeerd over de prognose van het tekort in 2015 op de jeugdzorg van € 4,5 miljoen. Dit wordt met name veroorzaakt door het uitvoeren van het landelijk transitiearrangement. Het aandeel van Alblasserdam in het tekort is € 161.000. In de 2^e bestuursrapportage 2015 van de Dienst Gezondheid en Jeugd, vastgesteld door het Algemeen Bestuur d.d. 12 november 2015, is dit als een aanvullende bijdrage van de gemeente verwerkt in een begrotingswijziging. In 2015 is hiervoor geen wijziging vastgesteld van de gemeentelijke begroting. In de jaarrekening 2015 zal het werkelijke tekort op grond van de jaarrekening 2015 van de Dienst Gezondheid en Jeugd worden verantwoord. In de foto's van de risico's van de decentralisaties hebben wij rekening gehouden met dit risico.

Programma Actief in Alblasserdam

Op het product sportcomplexen en gymnastieklokalen verwacht het college vooralsnog een overschrijding ten opzichte van de begroting van ruim € 50.000. Dit wordt met name veroorzaakt door een hogere afrekening dan geraamd van de energiekosten 2014 en hogere personele kosten en/of kosten voor het sociaal plan, voor de medewerkers die in 2014 in dienst zijn getreden bij de Beheerstichting Sport Alblasserdam, dan begroot. Het college verwacht dat hierdoor de totale lasten op het programma Actief in Alblasserdam zal worden overschreden. In welke mate de omvang van de overschrijding op het programma nog (on)gunstig wordt beïnvloed door de jaarafrekening 2015 van BSSA is op dit moment nog niet aan te geven. Hierop komen we terug bij de vaststelling van de jaarrekening 2015.

Programma (Be)leef in Alblasserdam

Op het product reiniging verwacht het college een overschrijding van de kosten ten opzichte van de begroting van ruim € 220.000. De overschrijding wordt veroorzaakt door een combinatie van factoren. De belangrijkste factoren zijn prijs- (indexatie) en hoeveelheidsverschillen tussen realisatie en raming, het later daadwerkelijk realiseren van besparingen door maatregelen in de wijze van afvalinzameling en hogere kwijtscheldingen dan begroot. Momenteel wordt een nadere analyse gemaakt van deze overschrijding. In de jaarrekening 2015 zal hierover verantwoording worden afgelegd. Het risico bestaat dat hierdoor de totale lasten op het programma (Be)leef in Alblasserdam zal worden overschreden. De overschrijding zal deels worden gecompenseerd door een hogere onttrekking uit de reserve afvalstoffenheffing van ongeveer € 94.000. De reserve is daarmee eind 2015 nihil.

Investeringskredieten

In de jaarrekening legt het college definitief verantwoording over de besteding van de investeringskredieten in 2015. In januari 2016 is de raad geïnformeerd over een verwachte overschrijding op het voorbereidingskrediet voor de woonwagens.

Risico's

Inkomensondersteuning

Uit de 2^e bestuursrapportage 2015 van de GRD blijkt een geprognoseerd tekort van € 5,1 miljoen op de inkomensondersteuning. Na onttrekking uit de beschikbare reserve resteert een tekort van € 3,9 miljoen. Naar verwachting zal per jaar einde een positief resultaat ontstaan op participatie van €1,45 miljoen. Het overschot van het participatiebudget zal ook worden ingezet ter dekking van het tekort op inkomensondersteuning. Per saldo resteert een bedrag van € 2,45 miljoen dat met individuele gemeenten zal worden verrekend. Het aandeel van Alblasserdam hierin schatten wij in op € 103.000. De uiteindelijke uitkomst bevat een aantal onzekerheden en afhankelijkheden.

De belangrijkste zijn:

- de ontwikkeling van de arbeidsmarkt,
- de ontwikkeling van de landelijke aantallen uitkeringsgerechtigden wat mogelijk kan resulteren in een aanpassing van het macrobudget 2015 (definitieve vaststelling budgetten september/oktober 2015),
- de extra inzet op instroom beperking en uitstroom bevordering,
- een extra taakstelling statushouders,
- de statushouder die wordt gehuisvest in de Drechtstedengemeenten (op de samenstelling van de instroom statushouders die aan de Drechtsteden worden gekoppeld is geen invloed uit te oefenen), heeft deze recht op een alleenstaandennorm, gezinsnorm of betreft het een gezinshereniging?

Decentralisaties

In het coalitieakkoord "Alblasserdam: dorp met karakter" is het volgende basisprincipe opgenomen: *"Het budget, dat de gemeente van het Rijk ontvangt voor de uitvoering van de decentralisaties, is kaderstellend. De vangnetfunctie voor de meest kwetsbaren in ons lokale netwerk staat nooit ter discussie."*

De budgetten en kosten van de decentralisaties zijn budgetneutraal verwerkt in de begroting 2015 (budget van het rijk is kaderstellend). Het totaal benodigde weerstandsvermogen (= buffer voor vangnet meest kwetsbaren) voor de drie decentralisaties vanaf 2015 is in de Begroting 2015 bepaald op € 781.600. Uit het meerjarenperspectief 2016-2019 blijkt dat voor de periode 2015-2019 de weerstandratio (weerstandscapaciteit / benodigd weerstandsvermogen) minimaal 1,4 is. Dat betekent dat een weerstandscapaciteit beschikbaar is van minimaal € 1.094.300.

Een scherpere foto van de risico-inventarisatie van de decentralisaties ziet er op dit moment als volgt uit:

Onderwerp	Budget Sociaal domein 3D's (primaire begroting 2015)	Risico-profiel 2015	Kans: (hoog 50%; zeer hoog 75%)	Benodigd weerstands-vermogen	Beschikbare weerstands-capaciteit (= vangnet-functie) bij ratio van 1,4 (2015-2019)	Benodigde risicobuffer op grond van per januari 2016 beschikbare informatie
Inrichting service-organisaties (transities)		200.000	50%	100.000	140.000	PM
AWBZ/WMO	2.818.000	281.800	75%	211.400	296.000	186.250 + PM
Jeugdzorg	3.969.000	396.900	75%	297.700	416.800	232.970
Participatiewet	*) 2.300.000	230.000	75%	172.500	241.800	20.000 + PM
Totaal		1.108.700		781.600	1.094.300	439.220 + PM

*) In de Perspectiefnota 2015 was dit voorlopig ingeschat op € 2.300.000. De omvang van het risicoprofiel is in de begroting 2015 niet aangepast.

- **AWBZ/WMO**

Voor de WMO nieuwe taak begeleiding/persoonlijke verzorging is de omvang van de risico's op een tekort ingeschat op € 85.250. Dit betreft het risico op groei van de begeleiding/persoonlijke verzorging in 2014 en 2015. Voor de 'groeiereservering' hebben wij geen budget in de begroting opgenomen. De begeleiding/persoonlijke verzorging betreft ongeveer 75% van het totale beschikbare budget. Het risico dat de taakstelling voor WMO huishoudelijke hulp voor bestaande taken niet wordt gerealiseerd is vervallen, omdat in de 2^e bestuursrapportage 2015 van de GRD de bijdrage naar beneden is bijgesteld (zie hierna). Voor de dekking van de aanvullende apparaatskosten SDD is rekening houdend met de 2^e bestuursrapportage 2015 van de GRD een resterende taakstellende besparing op de totale budgetten AWBZ/WMO in de begroting opgenomen van € 101.000. Voor de overige taken is nog geen nadere kwantificering van de risico's opgesteld (PM).

- *Jeugdzorg*

In de raad van november 2015 bent u geïnformeerd over de budgetrealisatie van de Service Organisatie Jeugd. In het BRTA is op grond van een gedetailleerde risico-inventarisatie aangegeven dat een risicoreservering van € 6,3 miljoen (regionaal) nodig is. Het Alblasserdamse aandeel hierin is € 232.970. In de 2^e bestuursrapportage van de Dienst Gezondheid en Jeugd is een prognose van het tekort 2015 opgenomen van € 4,5 miljoen. In een begrotingswijziging, die is vastgesteld door het Algemeen Bestuur d.d. 12 november 2015, is de gemeentelijke bijdrage voor dit bedrag verhoogd. Het aandeel van Alblasserdam hierin is € 161.000.

Hiervoor hebben wij al aangegeven dat geen begrotingswijziging is vastgesteld in 2015 voor de gemeentelijke begroting. In de risico-inschatting houden wij vooralsnog rekening met de oorspronkelijke risico-inschatting van € 6,3 miljoen. De lagere rijksbijdrage voor Alblasserdam in 2015 op grond van de meicirculaire 2015 is verwerkt in een begrotingswijziging van de Dienst Gezondheid en Jeugd. Het risico op een tekort in 2015 blijft op grond van de informatie in de 2^e bestuursrapportage 2015 van de Dienst Gezondheid en Jeugd beperkt tot de hiervoor genoemde risico-inventarisatie.

- *Participatiewet*

Er is nog geen kwantificering van de risico's opgesteld voor de Participatiewet. Alblasserdam ontvangt in 2015 een lagere rijksbijdrage voor de participatiewet dan op grond van de 2^e bestuursrapportage van de GRD wordt opgehaald. Het verschil bedraagt € 20.000. De beschikbare buffer is op grond van de beschikbare informatie toereikend.

Herstel stormschade Landvast

Momenteel loopt een discussie met de verzekeraar over vergoeding van de kosten van herstel van schade aan de gevel van cultureel centrum Landvast ontstaan door een hevige storm. Het risico bestaat dat een aanzienlijk deel van de kosten niet wordt vergoed door de verzekeraar. De kosten van herstel bedragen ongeveer € 40.000. Indien de kosten niet worden vergoed door de verzekeraar zullen de kosten ten laste van de voorziening onderhoud kapitaalgoederen worden verantwoord.

Overige relevante afwijkingen

Algemene uitkering

De opbrengst uit de algemene uitkering is ongeveer € 230.000 hoger dan begroot. In de 2^e bestuursrapportage 2015 is de raming bijgesteld op grond van de meicirculaire 2015. De hogere opbrengst is het gevolg van effecten uit de september- en decembercirculaire 2015, verschillen in werkelijke maatstaven ten opzichte van de raming en nagekomen opbrengsten uit de algemene uitkering over 2013 en 2014.

Leges omgevingsvergunningen

In de 2^e bestuursrapportage 2015 bent u geïnformeerd over het risico dat de geraamde leges in 2015 niet volledig worden gerealiseerd. Verwacht wordt dat de opbrengsten ongeveer € 150.000 lager zijn dan begroot.

2e bestuursrapportage 2015 GRD

In de Drechtraad van december 2015 is de 2^e bestuursrapportage 2015 van de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden (GRD) vastgesteld. De bijdrage van de gemeente Alblasserdam aan de GRD is € 71.000 hoger dan volgens de 1^e bestuursrapportage 2015. De wijzigingen uit de 2^e bestuursrapportage 2015 hebben voor € 40.000 een nadelig effect op het resultaat van de gemeente

Alblasserdam en betreft voor € 31.000 mutaties die voor Alblasserdam resultaatneutraal zijn door compenserende effecten of in de gemeentelijke begroting al verwerkte mutaties. De mutaties betreffen vooral:

- Friciekosten in verband met de Trap af bezuinigingen € 120.000 (nadelig), als gevolg van het besluit door de Drechtraad d.d. 9 juni 2015.
- Een voordeel op de uitgaven WSW van € 46.000. Tegenover deze lagere bijdrage aan de GRD staat ook een lagere Rijksbijdrage aan de gemeente Alblasserdam voor hetzelfde bedrag (saldo neutraal).
- Voordelen in het sociaal domein, die geen effect hebben op het rekeningresultaat van Alblasserdam omdat de decentralisaties saldo neutraal in de gemeentelijke begroting zijn verwerkt voor een bedrag van € 96.000 (saldo neutraal). Dit betreft:
 - Een voordeel op de huishoudelijke hulp (WMO bestaande taken) van € 67.000. Voor dit bedrag wordt de in de gemeentelijke begroting opgenomen taakstelling ingevuld (zie decentralisaties hiervoor). Dit heeft een saldo neutraal effect. Het restant van € 19.000 (totale voordeel voor Alblasserdam bedraagt € 86.000) is meegeteld bij de overige voordelige effecten.
 - Een voordeel op de apparaatskosten SDD (specifiek voor de nieuwe taken WMO) van € 19.000 en een voordeel op de participatiewet van € 10.000. Voor deze bedragen worden de in de gemeentelijke begroting opgenomen taakstellingen deels ingevuld (zie decentralisaties hiervoor). Dit heeft een saldo neutraal effect.
- Overige effecten voor een bedrag van € 80.000 (voordelig). Naast het restant voordeel WMO huishoudelijke hulp betreft dit vooral een belastingteruggave en een rentevoordeel bij de SCD.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

secretaris

burgemeester

